

Broj: 1061-99-PŽ/14

Datum: 07.10.2014.godine

Košarkaški savez Republike Srpske
N/r generalnog sekretara, gđin Dragan Ćazić

Predmet: Zaštita prava i interesa djece koja se bave sportom

Poštovani,

Institucija Ombudsmana za djecu zaprimila je žalbu roditelja kojom se ukazuje na povrede prava djeteta iz razloga što se, za prelazak djeteta iz jednog u drugi sportski klub (dijete trenira košarku) traži „obeštećenje“. Dijete ima 14 godina i nema zaključen ugovor sa klubom.

Prema važećim propisima,¹ sportski klubovi pitanje članstva, kao i prava i obaveze članova, regulišu svojim statutom. Statut je osnovni opšti akt sportskog udruženja i drugi opšti i sprovedbeni akti moraju biti u saglasnosti sa istim.²

Zakonom je istovremeno utvrđeno i da:

- učlanjenje i istup iz sportskog udruženja vrši se u skladu sa pravilima nadležnog granskog sportskog saveza ili statuta sportskog udruženja, član 69.
- granski sportski savez obavezan je da donese sportska pravila u odgovarajućoj grani sporta u skladu sa pravilima međunarodnih sportskih organizacija. Sportskim pravilima, granski sportski savezi utvrđuju između ostalog: uslove prelaska sportista iz jedne sportske organizacije u drugu i sankcije za nepoštovanje propisa, naknadu koja pripada sportskoj organizaciji iz koje dolazi sportista kao i naknadu od strane sportske organizacije u koju prelazi, član 94. Zakona
- granski sportski savezi su obavezni u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti sportska pravila iz člana 94.i 95. Zakona, član 161.
- granski sportski savez dužan je u roku od 15 dana dostaviti ministarstvu nadležnom za sport usvojena sportska pravila, član 94. Zakona,
- **postojeće sportske i druge organizacije dužne su uskladiti svoja unutrašnja akta sa odredbama Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja zakona na snagu, član 158. Zakona**

Uz prijavu, Instituciji je dostavljen i odgovor Ministarstva od 9.09.2014. godine kojim se, između ostalog, navodi: „Članom 42. stav 2. propisano je da su sportisti obavezni da se

¹ Zakon o sportu, „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 4/02, 66/03, 73/08, 102/08

² Zakon o sportu, član 84.

pridržavaju opštih i posebnih pravila propisanih zakonima i pravilima svojih organizacija i međunarodnim sportskim pravilima.”

Navedenim odgovorom navodi se obaveza sportista na poštovanje Zakona i propisanih pravila što nije sporno, međutim, potpuno je zanemarena obaveza poštovanja Zakona i donošenje pravila u skladu sa Zakonom od samih sportskih organizacija.

U konkretnom slučaju, Odluka o visini obeštećenja (naknade) za prelazak igrača iz kluba u klub od 28.03.2013. godine, kao opšti akt donesena je na osnovu Statuta Saveza, koji nije usklađen sa Zakonom o sportu. Odluka stupa na snagu danom donošenja i nije učinjena dostupnom djeci i roditeljima.

Na osnovu navedene Odluke od 28.03.2013.godine i u skladu sa odredbama Registracionog pravilnika KSRS, donesena je dana 8.09.2014. godine Odluka o prelasku igrača iz kluba u klub kojom se navodi da se prelazak može ostvariti kada se klubu uplati iznos od 500,00 KM na osnovu obeštećenja.

Prema dostavljenoj dokumentaciji Pravilnik KSRS³ donesen je 1999. godine i nikada nije usklađen sa Zakonom o sportu. Navedeni Pravilnik služi kao osnov za donošenje drugih opštih akata i pojedinačnih odluka o ostvarivanju prava igrača i isti spada u red onih pravila koje je Savez obavezan donijeti (član 94 Zakona).

Pored navedenog postavlja se pitanje da li djeca treba da budu onemogućena bavljenjem sportom, ako njihovi roditelji ne plate „obeštećenje” (ne mogu se registrovati u novi klub dok iz prethodnog kluba ne dobiju ispisnicu, a ispisnica je uslovljena uplatom „obeštećenja”).

Sport je djelatnost od opšteg interesa,⁴ a u cilju ostvarivanja opšteg interesa sredstva se izdvajaju iz budžeta.⁵ Ako je riječ o djeci koja još uvijek nisu vrhunski sportisti, koji nemaju zaključen ugovor sa klubom, koji uredno plaćaju članarinu za bavljenje sportskim aktivnostima, onda, svako uslovljavanje djece „obeštećenjem” ili „otkupninom” dovodi u pitanje slobodno bavljenje sportskim aktivnostima i ostvarivanje najboljeg interesa djeteta u ovim aktivnostima.

Imajući u vidu važnost sporta na psihofizički razvoj djece, te ulogu koju sport ima u prevenciji i zaštiti djece od različitih oblika nasilja, zaštiti od zavisnosti, zaštiti zdravlja djece, vrlo je važno, različite sportske aktivnosti učiniti dostupnim djeci, i omogućiti im da u odgovarajućim uslovima ostvaruju svoje pravo da se u slobodno vrijeme bave različitim sportskim aktivnostima, ali i odgovarajuću zaštitu u skladu sa zakonom u svim tim aktivnostima.

Postupajući po zaprimljenoj žalbi, Ombudsman za djecu je ostvario uvid u opšta akta koja se primjenjuju u Savezu, te obavio razgovor sa generalnim sekretarom Saveza koji je, između

---

³ Pravilnik kojim se regulišu registracije, licenciranja, prelasci igrača iz kluba u klub, igranje igrača koji imaju košarkaško državljanstvo Republike Srpske u inostranstvu, igranje igrača koji nemaju košarkaško državljanstvo Republike Srpske za klubove iz KSRS, status košarkašica i košarkaša u vezi sa zaključenjem ugovora sa klubom i pravo nastupa iz nadležnosti KSRS

⁴ Zakon o sportu, član 8.

⁵ Zakon o sportu, član 135.

ostalog, naglasio da je procedura za donošenje novih pravila Saveza u toku i da se njihovo usvajanje očekuje u toku ove godine.

S obzirom na navedeno, a u cilju zaštite prava i interesa djece koja se bave sportom dosljednom primjenom Zakona o sportu,

Ombudsman za djecu, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim članom 9. Zakona o Ombudsmanu za djecu⁶,

Košarkaškom savezu Republike Srpske predlaže preduzimanje potrebnih mjera i aktivnosti radi zaštite prava i interesa djece koja se bave sportom , na način da:

- obustavi izvršenje Odluke o visini obeštećenja (naknade) za prelazak igrača iz kluba u klub od 28.03.2013.godine iz razloga navedih tačkom 4.22. Statuta,
- uskladi opšta akta Saveza sa Zakonom o sportu,
- opšta akta učini dostupnim djeci i njihovim roditeljima,
- da u izradi novih pravila preispita opravdanost utvrđivanja „obeštećenja“, „otkupnine“ i slično za djecu koja nemaju zaključen ugovor sa klubom, te da

o preduzetim mjerama obavijesti instituciju Ombudsmana za djecu u roku od 15 dana.

S poštovanjem,

Ombudsman za djecu
dr Nada Grahovac

---

⁶ Zakon o Ombudsmanu za djecu, „ Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 103/08, 70/12, član 9 glasi:U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Ombudsman za djecu je ovlašćen da organima državne uprave, organima, odnosno službama jedinica lokalne samouprave, kao i drugim pravnim i fizičkim licima koja obavljaju poslove u vezi sa djetetom, predlaže preduzimanje mjera za sprečavanje štetnih postupanja koja ugrožavaju njihova prava i interese, da upozori na nepravilnosti, te da zahtijeva da dobije izvještaje o preduzetim mjerama.